

DE NORD A SUD

90 anys de Joan Montamat, a Garcia

Als peus de l'Ebre s'alça la vella població de Garcia -d'origen aràbic, segons sembla-, al mig de la comarca de la Ribera, aigües avall de Móra, la Vella i la Nova, per l'estació de trens per la qual he circulat infinitat de vegades.

Doncs, allí, a Garcia, hi va néixer aquests dies de juny, el 1932 (el tot just passat 9), que arriba ara als noranta anys, Joan Montamat i Argilaga. Que qui és aquest senyor? Ara ho explico. Allà va.

Ha estat un sindicalista històric de la pagesia catalana, en el temps de la reconstrucció dels anys setanta del segle XX, a la seva comarca natal, la Ribera d'Ebre, on ajudà a crear, amb altres companys d'ofici agrari, el sindicat unitari, democràtic i independent de la Unió de Pagesos, fundat a tot Catalunya el novembre de 1974 i que, per tant, aviat celebrarà els seus 50 anys d'existència.

De família de petits pagesos de secà (ametllers i oliveres) i regadiu, vora les hortes del riu Siurana, al

Priorat (afluent de l'Ebre que baixa sec la major part de l'any, ja que s'emporten les aigües cap al Baix Camp), Montamat va viure, de menut, la Guerra Civil (pobre criatura, sentint bombes i cases que s'enfonraven als seus sis i set anys), i pares i avis el protegien en coves i ermites, i en pobles potser més segurs, com al Masroig, al Priorat, perquè sabien el que tenien: un xiquet que, amb la força dels seus braços, seria fona-

mental en el futur de resistència agrària que havia d'arribar passada la guerra.

Així va ser, i així ho ha deixat escrit en unes memòries de tota la seva vida, que m'ha semblat que havia de recollir. En efecte, la seva biografia és plena d'aquestes dificultats inicials de la seva existència, completament lliurada al treball a la terra (a hores d'ara, a la seva edat, encara es lamenta de no poder anar al

tros), a la família que va crear (amb la seva adorada Emma, ja traspasada, que li donà dos fills) al seu poble natal (del qual va ser alcalde, entre 1979 i 1991, en els temps angoixants de la construcció del mausoleu nuclear que s'aixecava a Ascó, el poble veí) i, per suposat, una vida també dedicada a la tasca inajornable de refer la dignitat de la pagesia catalana a través del sindicat i de refermar la seva condició de català i democrata, contribuint igualment al renaixement cultural comarcal amb el Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre, quan es fundà, el 1983, amb la presència capdavantera d'Artur Bladé, de Benissanet; Carmel Biarnés, d'Ascó, i Rossend Escolà, de la Palma d'Ebre, continuada immediatament per joves de la comarca, a Flix, Ascó, Vinebre, Móra, Benissanet o Miravet.

Per tot plegat, amb l'Ajuntament de Garcia (i la seva alcaldessa, Blanca López), el CERE (Centre d'Estudis Ribera d'Ebre) -amb el

Xavier Garcia
escriptor

seu president, Josep S. Cid i la Unió de Pagesos de Catalunya (amb la participació de Pep Riera), estem preparant un homenatge a Montamat que celebrarem el dissabte 2 de juliol, a les 19 h, a l'església Vella d'aquest poble, on presentarem un llibre dedicat a la seva biografia, que ha publicat l'editorial Petropolis, que dirigeix el filòleg Jaume Llambrich, de l'Ametlla de Mar, editor també de les Publicacions de la Universitat Rovira i Virgili, a Tarragona.

Un retrobament local i comarcal per a un home que també ha estat un referent en diversos àmbits de la vida política, cultural, laboral i social.

